

Major gšt. František Papoušek:

Motorisace a mechanisace armády.

(Pokračování.)

7. Nájezd (raid) R.J. na operační základny nepřítel.

K provedení nájezdu (raidu) využije R.J. buď mezer v nepř. frontě nebo volného křídla nebo průlomu.

Nejčastější možností k provedení nájezdu bude využití volného křídla.

Provádí-li R.J. nájezd, využívajíc mezery, pohybuje se s počátku při procházení nepř. frontou v jednom proudu, aby se skryla a utajila. Pochod však musí býti organisován tak, aby se proud mohl v kterémkoliv okamžiku rozčleniti na několik proudů menších za tím účelem, aby obešel překážku, která se naskytla, nebo nepřítele snažícího se zastaviti její pohyb. Každý takový menší proud musí býti složen ze všech zbraní, schopných kdykoliv odraziti nepř. odpory, při čemž se dělostřelectvo rozděluje po dělech na jednotlivé menší proudy; OA. se rozděluje po četách.

Činnost R.J. v nájezdu je stejná s činností armádního jezdeckva v této operaci. Při tom má R.J. výhody větší rychlosti pohybu, větší úderné a palebné síly, ale zase nevýhody jevíci se v potížích při obcházení prostoru s nepř. překážkami a zvláště při pohybu širokými a hluhokými lesy.

Je přirozené, že i zde je předpokladem, že motorisované prvky R.J. disponují motorovými vozidly terénními se značnou možností pohybu ve volném terénu, dále pak, že risiko eventuálního zničení R.J. na nájezdu vyvažuje výhody, které úspěšným provedením nájezdu vzniknou.

d) Motorisovaný a mechanisovaný průzkum (s hlediska techniky provádění průzkumu).

Srovnáme-li průzkum prováděný pěchotou, jezdeckvem, motorisovanými a mechanisovanými jednotkami, docházíme k těmto výsledkům:

motorisovaná průzkumná jednotka je s to prováděti průzkum s rychlostí převyšující značně rychlost pěchoty i jezdeckva, avšak nemá-li terénních vozidel, je velmi připoutána na cesty, a to na cesty dobré. Aby však motorisovaná jednotka provedla průzkum bojem, a to bude velmi často nutné, musí se vyložit z automobilů a pohybovati se potom rychlostí pěšáka. Tím arci ztrácí význam její pohyblivost. Motorisovaný průzkum může proniknouti mezi průzkumnými jednotkami nepř. tím, že je zažene s cest nebo obejde po cestách volných od nepřítel, a disponuje-li terénními vozidly, také tím, že proklouzne mezi průzkumnými nepř. jednotkami. Přes to však je patrné, že možnosti a úspěch motorisovaného průzkumu závisí především na hustotě komunikací v prostoru, v němž má průzkum prováděti;

mechanisovaná jednotka naproti tomu může prováděti průzkum mimo cesty a s větší rychlostí než jezdeckvo. Mechanisované průzkumné oddíly jsou nejdokonalejším průzkumným prostředkem zahrnujícím v sobě všechny nejlepší vlastnosti průzkumu jezdeckého a pěchotního a ustupují pěchotě jen ve velmi rozervaném, hustě zalesněném a močálovitém terénu. — Takovému průzkumu lze čeliti velmi těžko a rovnocen-

ným soupeřem tu může být zase jen motorisovaný a mechanisovaný průzkum.

Vidíme, že ani jeden z uvedených prostředků průzkumu nemá všechny vlastnosti, které by mu umožňovaly splnit dané mu úkoly za všech okolností a v každém terénu.

Motoru jako prostředku pro dopravu průzkumných orgánů bylo ve světové válce velmi málo použito a chybějí tedy v tomto oboru zkušenosti. Konstrukcí automobilů o 6 a 8 kolech, majících značnou rychlost jak na cestách, tak i mimo ně, stoupl značně jejich význam pro potřeby průzkumu.

Automobily pro průzkumné oddíly musí mít tyto vlastnosti:

velkou pohyblivost (alespoň 70 km/1 hod.) a značný akční radius, musí být obrněny, lehké, aby se mohly bez předběžného průzkumu cest po cestách pohybovat (mosty!),

nesmějí být příliš široké a vysoké, aby nezatarasovaly cesty a neskytaly velký cíl pro dělostřelectvo a pro vzdušné pozorování,

musí mít možnost pohybu mimo cesty a překonávat menší terénní překážky,

musí mít dobrou viditelnost a nesmějí ohlušovat posádku a konečně musí mít řízení vpředu a vzadu.

Motocykly se hodí velmi dobře pro účely průzkumu jako prostředek k dopravě kulometů. Poněvadž nemají pancíř, nelze jich použít k přímému dotyku s nepřítelem jako OA. ani jako předních průzkumných prvků. Zato se však naskýtá vhodné jejich použití jako pojítka u OA. a k dopravě kulometů u motorisovaných jednotek.

Tanky nebylo k průzkumu používáno. Příčina byla v tom, že měly malou rychlost, pohyb po silnicích je pro posádku namáhavý, jejich pásy se na silnicích velmi rychle opotřebovávají a byly a jsou ještě příliš drahé. Lehkých tanků by bylo možno použít s úspěchem i k účelům průzkumu. Rychlé tanky (tančíky) typu Carden Lloyd Mark VI s rychlostí 45 km/1 hod. byly by výborným prostředkem průzkumu, ba mohly by dokonce nahradit OA., kdyby měly onu rychlost, která se od OA. požaduje — alespoň 70 km/1 hod.

Srovnáme-li rychlost nejlepšího soudobého typu anglického OA. značky Lanchester 6 o max. rychlosti 80 km/1 hod. s rychlostí tančíku Carden Lloyd VI, vidíme, že rychlost tohoto tančíku jest o 45% nižší než u OA., což při dalekém průzkumu je velmi důležité.

Přes to však mají dosavadní OA. proti Carden Lloyd VI značné nevýhody, jako:

velké rozměry a proto skýtají značný cíl a jsou velmi zranitelné.

jsou značně těžké (Lanchester na př. váží okolo 6,5 t a jiné typy až 8 t), což znamená nutnost průzkumu cest a omezení možnosti pohybovat se po každé cestě.

na horších silnicích a v létě za velmi suchého počasí zvedají oblaka prachu, čímž prozrazují svou přítomnost.

Carden Lloyd je malý, nenápadný na silnicích i v terénu a překonává menší překážky mnohem snáze než OA. nynějších typů a za velmi suchého počasí se dá pochybovat o tom, že OA. bude moci v oblacích prachu a v blízkosti nepřítele pohybovat se maximální rychlostí, kterou má.

Jeví se tedy za nynějšího stavu tanků tančík Carden Lloyd VI jediným typem rychlého tanku, který by za určitých poměrů mohl nahradit OA., na každý způsob však se jeví vhodným doplňkem a pomocníkem při průzkumné činnosti OA.

Ostatní tanky, i lehké, těžko mohou nahradit OA., který je prostředkem průzkumu a od kterého se proto požaduje značná pohyblivost a menší schopnost pohybu mimo cesty. Tank naopak je zbraň útočná, od níž se žádá veliká palebná síla, snadné překonávání překážek, odolnost proti defensivním zbraním, nevyžaduje se však tak značná pohyblivost, neboť tank je především určen k spolupráci s pěchotou.

Výhodné by bylo, aby PJ. divise byla složena ze všech zde uvedených prvků a z jednotek spojovacích, protitankových zbraní, z jednotek ženijních a z motorisovaného trénu. Síla takové PJ. divise by byla závislá na početnosti a složení armádního jezdeckta a v nepřímém poměru k němu.

Organisace průzkumu u RJ.

a) Rychlost pohybu za průzkumu PJ. závisí na stavu cest, na tvaru terénu a na množství strojů u ní. Čím více strojů a čím členitější terén, tím menší bude rychlost jejího pohybu. Pro časový kalkul lze střední rychlost průzkumných orgánů počítati podle níže uvedené tabulky.

Průzkumný orgán	Dobrá cesta	Prostředně dobrá cesta	Špatná cesta
	km/1 hod.		
Gros PJ.	15—20	10—15	5—10
Gros PO.	20—25	15—20	8—10
Průzkumná hlídka	25—40	20—30	10—15

b) Postupné cíle se mají určovati se zřetelem k terénu, ke hloubce pásma určeného pro průzkum a vzhledem na možnosti střetnutí s nepřítelem. — Nesmějí ovšem býti překážkou pro rychlost v provádění průzkumu a slouží buď jako vhodné prostory pro eventuální boj nebo k obnovení spojení.

c) Pochodová sestava gros PJ. a PO. musí býti taková, aby umožňovala snadný přechod do bojových tvarů a aby zajišťovala před překvapením.

Při srážce PJ. s nepřítelem provedou PO. rychlý úder za pomoci obrněných vozidel a přímé palby zbraní nebo učiní nástrahu za účelem přepadení nepřítele palbou na malou vzdálenost za současné akce obrněných vozidel do nepř. boku. Za žádných okolností však nesmějí se průzkumné orgány zdržovati bojem s nepřítelem. Boj průzkumných orgánů nemá býti účelem, nýbrž prostředkem průzkumné činnosti a provádí se jediné tehdy, jestliže je to nutné, aby bylo umožněno plnit další úkoly.

Způsob činnosti při střetnutí průzkumných orgánů s nepřítelem bude záviseti na tom, s jakým protivníkem se setkaly.

Střetnou-li se s nepřátelskými obrněnými jednotkami, musí se rychle rozvinouti do bojové sestavy a zasaditi největší počet zbraní, které jsou k dispozici, proti útočné vozbě (děla střelející přímou palbou, tanky vyzbrojené děly). Velký význam budou míti rychlé údery do boku a týlu takové nepř. jednotky, dále porušení cest k ztížení manévru protivníka a mnohé jiné.

Střetnou-li se PO. s hlavními silami protivníka, snaží se donutiti je k rozvinutí a zjistiti jeho učenění. Mají se zavěsiti na jeho křídla na místech, která jsou nejvhodnější pro manévr obrněných vozidel, podnikati čas od času smělé útoky na jeho slabá místa a odváděti jeho pozornost od směru pohybu gros PJ. Jakmile gros PJ. zahájí boj, podporují je všechny průzkumné orgány, které se zavěsily na křídlech protivníka, smělymi údery do boku a týlu protivníka.

(Příště dále.)

Vojenství u nás a v cizině.

státní kapitán gšt. Stanislav Suledr:

Italská rychlá divise, rychlé tanky.

Úloha — použití.

Dnešní italská armáda jest vyzbrojena mocnými, technicky dokonalými prostředky, které jí mají umožniti získati v prvních dnech takovou převahu, aby si vymohla rozhodnutí dříve, než dojde k vyrovnání sil, mající za následek zakopání se a přechod do vysilující posílní války.

Všecky řády a předpisy zdůrazňují důležitost manévru a útočného ducha, neboť jediné „ofensiva jest bojová akce, kterou možno zápas rozhodnouti“ (italský polní řád str. 2.).

Vhodná organisace, moderní výzbroj a mocné letectvo mají armádě umožniti vedení pohybné války — vzájemnou kombinací palby a manévru. Rychlý pohyb, vedoucí k překvapení, jest hlavní podstatou nově tvořící se doktriny italské armády, která k tomu účelu používá tak zv. „rychlých sborů“ (corpi celeri). Je to vyšší jednotka, která podle polního řádu bude použita velitelem HVOA, neb armády pro daleký průzkum (40—60 km). Bude míti úkoly spíše rázu strategického; síla a složení bude rozdílná vzhledem k požadovanému úkolu.

Taktickými úkoly na bojišti jest pověřena tak zv. „rychlá divise“ (divisione celere), jejíž organisace byla předmětem dlouhých studií jak teoretických, tak praktických, hlavně během manévru od roku 1923 počínaje. Při loňských manévrech, konaných v prostoru Postojna, Idrie a Valla del Nevoso, bylo použito dvou rychlých divisí proti sobě operujících, aby tak byla prakticky vyzkoušena bojovná hodnota této vyšší jednotky, jak v akcích útočných, tak i v obranných.

Letos (manévry v Umbrii) byl studován problém spolupráce rychlé divise s ostatními zbraněmi, hlavně s pěchotou. Útočící straně červených byla přidělena rychlá divise, která kromě jezdeckta (jedna brigáda se 3 pluky), cyklistů (pluk bersagliérů se 2 prapory cyklistů a jedním ná autech), jízdního a motorisovaného dělostřelectva disponovala praporem rychlých tanků (složení: velitelství + 6 rot,¹⁾ každá po dvou četách se 4 tanky).

¹⁾ Rota kromě toho disponuje četou velitelskou se 2 záložními tanky.